

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesu Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitutum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Angelus Manrique Ord. Gen. n. 28

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

Cuius rami
toto orbe
diffusi.

Mira inter
se consen-
sione cale-
ste philtru
componunt.

Iuuenum
mores re-
format so-
cetas.

Sacramen-
torum fre-
quentia, &
exercitio-
rum spiri-
tuum
rū.

gloria Ignatio dederunt : adeo, ut ad hunc veluti Ioannes ad Christum discipulos Auila suos transmitteret. Tum de Colonij quasi Ramis toto Orbe diffusis, ac Sociorum multitudine differens, in his etate, conditione, linguis, Nationibus inter se se separantibus, conspectam à se narrat maiorem, quam si ab una essent omnes stirpe, ac Parente editi, consensionem, atque cor ita unum, unamque animam, ut carmine quodam diuino, celestique philtro tanta concordia fieri videatur. Deinde ad conuolantes ad hanc Sacram arborem dgressus volucres inter cetera refert, viros à se in Hispaniensi quadam Academia iuuenes antea solitos alia sequi omnia, diebus quibusdam festis summo manè ad crimina deflenda, & ad Sacrosancta usurpanda mysteria surgere numero amplius trecentos; neque haec alijs in Templis propter insolentiam fieri, cum id miri habeant commodi. Societatis Templa, quod in ijs inducto more diuinam mensam frequentandi, neminem deterreat inanis metus, ne singularis, & notabilis fiat. Adiicit his exercitationum spiritualium laudes, quas appellat, Novitatum quendam toti humano generi institutum. Quod sicut Religiōsi Ordines habent gymnaſia, in quibus suos quique tyrones ad suam vitæ formam exercent ac fingunt, ita ex uniuerso mortalium Cœtu exercitationibus à B. Ignatio inuentis, suo multi in vitæ genere ad perfectam Christianæ legis disciplinam erudiantur. Postremo obrectatorum contra Societatem confutatis calumnijs, eiusque Instituto non leuiter confirmato, socios adhortatur, ut B. Ignati vestigia prementes contra aduersarios, modestia, ac silentio dimicent. In silentio, & spe, inquit, erit fortitudo vestra, quoniam voluntas Dei est, ut benefacientes obmutescere faciatis hominum ignorantiam. Concluditque tandem, scriptam à se pro Societate Apologiam, & cur id ipse duerit Ordinis faciendum sibi putarit exponens, epistolam claudit. Hæc omnia apud 1. par. Hist. Soc. lib. 16. n. 125.

28. * AB ANGELO MANRIQUE viro equidem omnisci disciplinarum genere excultissimo, in uniuersitate Salmanticensi suprema è Theologicis Cathedra Magistro Colendissimo, Observantiae Hispanæ Cisterciensis dignissimo Generali, Regni totius fulgentissimo lumine, ac reverè custode Nostræ Societatis Angelo, cuius ille encomia typis

typis mandauit innumera vulgari lingua, sed non vulgari stylo in ser. Beatif. S. Ignatiū, quorum aliqua sic se habent. Aut taller (inquit) aut nullus est qui, si totius suæ vitæ curriculum atten-

*Ei omnes
sunt debi-
tores.*

tè percurrat, aliquid Societati non debeat, hic grammaticam, ille Theologiam, iste consilia, alter Sacramentorum frequentiam. In corde quisque manum suam abscondat, in quibus profecisse se, agnoscat, aperiat. Aut certè mira obsequia quibus quotidie Ecclesiæ Dei seruit hæc Sanctissima Familia audire ne renuat. Paulus qui hanc Societatis vineam plantauit est Ignatius, Paulo conuersione, operibus, ac virtutibus non impar. Apollo rigans, Martyres sunt proprio venarum sanguine vites suas irrigantes: Deus autem (id est IESVS) incrementum dedit. Tanto ergo vineæ cultore, nil mirandum quod tam breui tempore tantum Sanctissima hæc Planta creuerit. Illa in omnibus Orbis Provincijs, ac Regnis Deo inseruit, ideo iustissimè per totum Orbem extensa, &c. Hæc ille apud lib. festorum Salmanticensum de Eadem Beatif. fol. 161. Et postea fol. 164. addit. Missi dicuntur Apostoli ex sua ratione formalī (quomodo enim prædicabunt nisi mittantur.) Quam formalem rationem inseruit Ignatius Instituto suo ad tria Communia omnibus Religionibus, quarto addito de Missionibus, proprio voto, quo missi conuolant sui ad plantandam vbique fidem, ad prædicandum Euangelium omni creaturæ, ad infidelium conuersationem: quis ergo dubitet Societatem esse Apostolorum Ordinem? Ordines Sanctorum, Fundatores aliarum Religionum erexere: Ordinem Euangelicorum Pauperum S. Franciscus, Eremitarum S. Augustinus; Doctorum Prædicatorum ac Magistrorum S. Dominicus; Prophetarum Elias, Virginum Clara, cæteraque Religiosarum Fundatrices; Martyrum S. Bruno, Angelorum diuinæ laudes indesinenter decantantium SS. Benedictus, & Robertus. Apostolorum autem solus Ignatius. Sanctus enim qui Religionem instituerit, (quæ profiteatur de nouo pergere ad Christi fidem plantandam) ego præter Ignatum nullum

*Est vineæ
ab Ignatio
plantata.*

i. Cor. 3.6

*Martyrum
irrigata
sanguine.*

A IESV,

incrementū

accipiens.

Luc. 10.

i. & 3.

*Societas
Apostolo-
rum ordo.*

Ad Misio-

nes per to-

tum orbem

ex voto

conuolans.

*Ad Christi
fidem plan-
tandam.*

agnosco, &c. Dum in mundo vixit (*subdit fol. 165.*) ex Apostolis suam Societatem formauit IESVS, & inter plures discipulos quos habuit, sibi specialiter elegit, quos Apostolos nominauit Luc. 6. Idem etiam videtur seruasse in sacris Religionum nominibus imponendis, quæ quidem & Collegio Apostolorum, & Discipulorum congregationi successerunt, eorumque prærogatiis, & vitæ instituto: alia enim dici-

*IL. No-
mina spe-
cialiter in-
signita.*

*Ceteris
Religioni-
bus pra-
fertur quia
Apostolica.*

*Eius faci-
nora pre-
clara, in
In fidelium,
& hereti-
corum con-
uersione.*

*Ac docti bi-
morum ro-
luminum
editione.*

tur S. Francisci, alia S. Dominici, alia Augustini, Brunonis alia &c. Verum enim verò, quos Apostolos nominauit, elegit sibi IESVS specialissimè, nolens alio nomine compellare, quam suo. Societas IESV. Quis ergo harum omnium

(*addit fol. 166.*) Religionum vobis videtur esse maior? Ad opera respicite: Aliæ Religiones profitentur, hæc vitam Doctorum, illa Pauperum, hæc Martyrum, illa Virginum, Religioni vero Societatis profitetur (& ex voto quidem) Apostolorum vitam, pergentium ad infidelium conuerzionem quocumque placuerit Romano Pontifici. Ex quo patet, (*infestiam cum D. Thoma*) quod Apostoli sunt omnibus alijs Sanctis quacumque dignitate, & prærogatiua, siue virginitatis, siue doctrinæ, siue Martyrij præfulgeant, præferendi, &c. Et postea fol. 167. Respice (*inquit*) ea omnia facinora quæ à sua fundatione patrauit Societas, tot idololatrarum Prouincias ad Christi fidem conuersas, tot Hæreticorum oppida obedientiæ Romani Pontificis iam penè subiecta, tot fidelium pueros bene educatos, tot Religiones eius seminarijs iuuenibus plenas, tot sacerdotes Sacramentorum frequentia ferentes, tot in sacram Scripturam Commentaria æquè docta, ac acuta, tantam Theologiae Scholastice excellentiam (vt si inter discipulos annumeretur qui ab alio discit, nullus hoc tempore Theologus est, qui Discipulus huius Ordinis non sit) tot insuper libros respicite, quos in hac, & alijs facultatibus conscriperunt, tantum sanguinem pro fide fusum, tot Sanctos, tot Illustres viros, &c. quæ omnia innumeris Societatem laudibus ornant. Et tandem fol. 172. usque

ad

ad 174. concludit. Huius Ordinis Professio martyres facit. Vnde *Eft Ordo
IESV Societatem, Martyrum Ordinem possumus appellare.*

Et quę Crux huius Martyrij? rogas? non alia quam abnegatio *Eorum
propriæ voluntatis; quam etſi aliae profiteantur Religiones,* *Crux pro-
in nullā strictius quam in hac Familia, siue id sit ob speciale prię vo-
cius regimen cum vno supremo Capite, siue ob electionum luntatis
defectum, siue ob votum non admittendi dignitates, siue
ob alias occultas causas. Ego sanè intelligo in propria abne-
ganda voluntate, nulli Religioni cedere Iesu Societatem, &
fortè paucæ in hoc illi æquantur. Hinc colligo Martyrij eius *Matth. 16
Crucem, secundum illud Christi Domini, Qui vult venire 24.
post me abneget semetipsum, & tollat Crucem suam. Idque
forsam indicat Crux illa, quācum idem Dominus apparuit
Ignatio: id IESV Nomen dulcissimum, quod hæc Sanctissima
Religio pro signo suę Nobilitatis habet. Si enim eius
Religiōi Cruces, vt dicebamus, portant, in illis IESV No-
men, vt in proprio loco collocandum venit. Vbi enim Ie-
sus Nazarenus nisi in Cruce suffixus? Felix millies Religio,
quę Nomen Iesu vti proprium habet, ita eius Crucem pro
baculo, ipsum pro Socio: Societas IESV. Hæc ille in summam
Societatis, & Sociorum commendationem.**

29. * A BERNARDO LOPEZ SVSARTE, graui Scriptore, qui præclare idem argumentum nec diffimili eloquentia & benevolentia erga Societatem prosequitur in Thesauro Ecclesiæ demonstrat. 8. fol. 259. col. 3. Gloriosus (inquit) Benedictus spinas elegit, quas nudus pro lecto habuit; S. Dominicus flagella, quibus carnem cruentabat; S. Franciscus Christi stigmata in Corpore suo portauit; B. vero P. Ignatius etſi serus venerit, asportauit tamen Crucis Titulum cum IESV Nominē, quod per totum Orbem Sancti, ac Noui Apostoli suę Societatis maximè illustrarunt, bonum sui odorem doctrina, & exemplo spargentes, Euangelijque balsamum vitæ dispendio, ac Martyriorum per terram totam effudentes. *Quod noui
Societatis
Apostoli
maxime
illustra-
runt.*
Hæc ille.